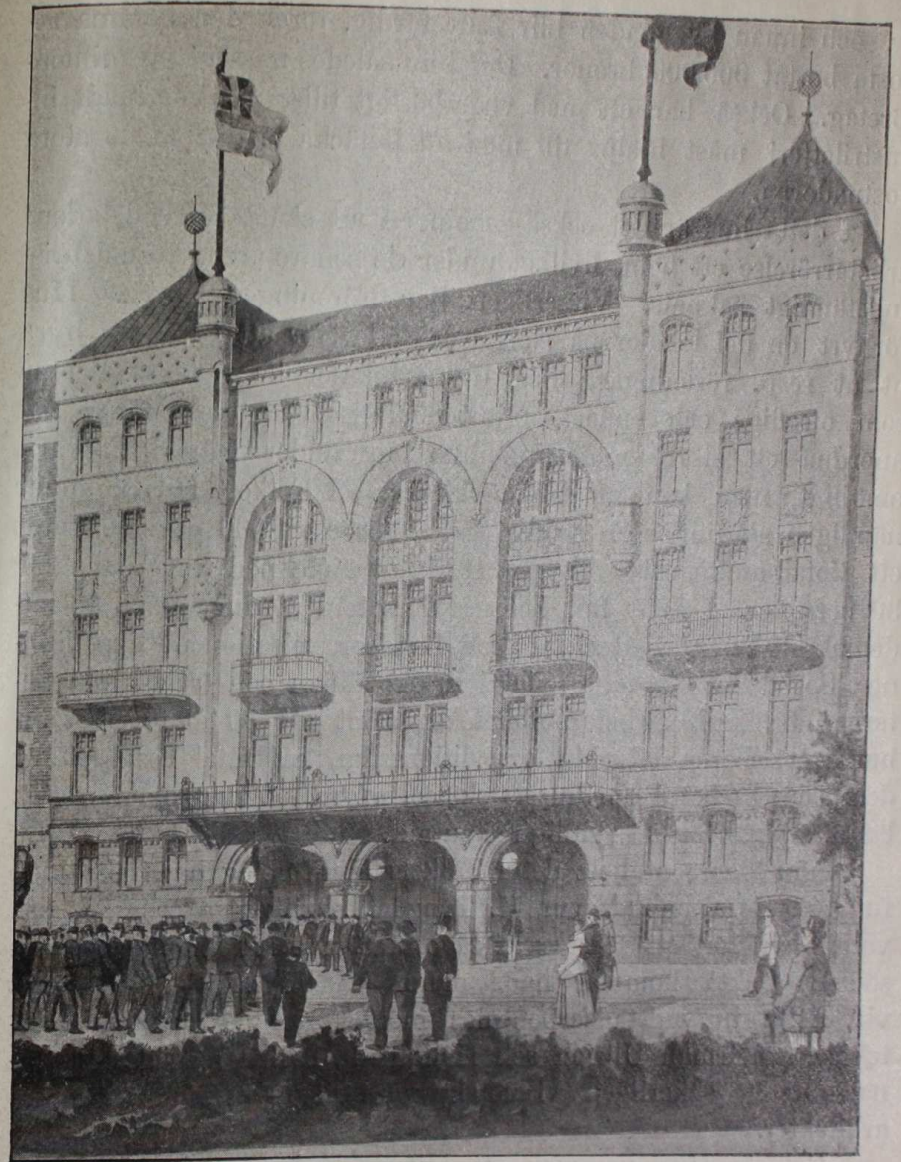

Folkets Hus

Det mest vågsamma företag Stockholms arbetare någonsin inlåtit sig på, har utan tvifvel varit Folkets Hus-företaget. Och man måste beundra den samlade energi, som representeras af den nu under tak varande byggnad, som fyller tomten 14 Barnhusgatan och som med sin soliditet och sina massiva former tydligt anger sin bestämmelse att vara ett församlingshus och ej ett bostadshus.

Här såväl som vid alla arbetarnes egna företag, är det arbetarnes egna småslantar, 25-öringar och kronor, som skapat fonderna, på hvilka företaget hvilar. Det har varit ett mödosamt arbete, men då Stockholms Folkets Hus en gång blir färdigt, skall det för långa tider framåt vittna om hvad hufvudstadens arbetarrörelse vid sekelskiftet förmådde åstadkomma under tider då pekuniära bidrag från hvarje organiserad arbetare veckovis måste utgå till så godt som permanenta strider mellan kapital och arbete på spridda orter i landet.

»Föreningen Folkets Hus» trädde i kraft den 1 april 1897 och började genast med penninginsamlingen. Denna skedde i form af andelsteckning i företaget. I december samma år vågade man sig på att spekulera på tomt, och lyckades det äfven att af Allm. Barnhuset erhålla en tomt på 1,544 kvm., liggande å 14 Barnhusgatan. Priset å tomten var 157,300 kronor. Grundläggningen började i juni 1898, taket var rest i december 1900 och f. n. pågår inredningen med full fart för att om möjligt

Folkets Hus, Barnhusgatan 14.

kunna emottaga husets redan i förväg gifna hyresgäster från 1 oktober i år.

Det är inte småsummor detta byggnadsföretag kommer att kosta. Den första januari stod fastigheten i ett värde af 462,759

kr. och innan byggnaden blir fullt färdig, torde den komma att kosta bortåt 900,000 kronor. Det blir således nära på ett millionföretag. Också har ett med vederbörligt tillstånd anordnad industrilotteri måst hjälpa till med att betäcka en del af de stora kostnaderna.

I detta hus är det också meningen att skaffa hufvudstadens arbetarrörelse ett hem, hvilket under de senare årens bostadsbrist fullständigt saknats. Visserligen har Föreningen Folkets Hus förhyrt en del lokaler på Norr och Söder för att i sin tur hyra ut åt resp. föreningar, men dessa lokaler ha varit såväl små som otrefliga och endast utgjort nödfallsutväg tills vidare. Att anordna ett större möte inomhus har under många år varit omöjligt, men kan nu bli verklighet. I Folkets Hus kommer nämligen att finnas en samlingslokal för c:a 1,000 personer samt ett tiotal andra salar af olika storlekar ända ned till sådana för 30 personer. I detta hus komma dessutom att inrymmas Socialdemokratiska partistyrelsens och Landsorganisationens expeditioner, Social-Demokratens redaktion, expedition och tryckeri, Arbetarnes tryckeri, Arbetarebiblioteket samt ett 30-tal för fackförbundsstyrelserna afsedda expeditionsrum, ett fåtal bostäder för dem som få hand om husets skötsel m. m. Vidare kommer att lämnas plats för en rymlig restaurant.

Som ledare af hela detta Folkets Hus-företag har hela tiden fungerat dess ombudsman, K. Tengdahl, hvilken säkerligen också varit den för ett företag af så omfattande art lämpligaste personen. Också kommer hans namn att bli oskiljaktigt knutet vid detta hufvudstadsarbetarnes mest storartade företag. Arkitekter äro firman Ullrich och Hallquisth, hvilka med detta byggnadsföretag säkerligen visat sig vara några af våra förnämsta arkitekter.

Folkets Hus kommer att blifva samlingspunkten för hela Stockholms arbetarrörelse. Där komma möten att hållas, där blifva fackförbundens expeditioner förlagda och där äfven arbetarepartiets dagliga pressorgan. Allting måste därför blifva solidt och respektabelt på samma gång äfven de estetiska krafven måste söka tillfredsställas. Glädjande nog ha också flera af våra mera framstående konstnärer genom gåfvor tillförsäkrat Folkets

Hus möjlighet att smycka vissa salar med gedigna konstverk. Så har t. ex. Carl Larsson redan aflämnat sitt storartade bidrag, bestående af konstnärens egna reproduceringar af målningarne i operafoynern, och löften om ytterligare gåfvor ha gifvits af flere bland våra främste konstnärer.

Stockholmsarbetarnes Folkets Hus skall bli en heder för dem, därför borgar hela företagets planläggning och dess i alla detaljer omtänksamt iakttaga ändamålsenlighet.